

raadsvoorstel

Agendapunt 2022, nr. I-03
Zaaknummer 226896
Te behandelen door L.C.M. Frings

Onderwerp: Tunnel spoorwegovergang Greversweg
Pagina 1 van 3

Aan de raad,

Inleiding:

Op 17 december 2020 heeft uw raad besloten de onbewaakte spoorwegoverweg in de Greversweg te onttrekken aan de openbaarheid. Er zijn geen rechtsmiddelen aangewend tegen dit raadsbesluit dus het besluit is inmiddels onherroepelijk geworden. Aanvullend is besloten om bij de Greversweg een tunnel te realiseren waarbij de bijdrage van de gemeente op voorhand wordt gemaximeerd op €300.000.

Op 18 december 2020, respectievelijk, 7 januari 2021 hebben de gemeente Winterswijk en ProRail een realisatieovereenkomst ondertekend om diverse Niet Actief Beveiligde Overwegen (hierna NABO's) veiliger te maken. Onderdeel hiervan is dat de NABO Greversweg in oktober 2021 is opgeheven.

Gemeente en ProRail hebben samen gewerkt aan de voorbereidingen voor een voetgangerstunnel nabij de NABO Greversweg. ProRail heeft toegezegd een quick scan te willen laten uitvoeren en de kosten daarvan voor zijn rekening te nemen. Door middel van de quick scan zijn begin 2021 twee basisvarianten onderzocht. Variant 1 met trapconstructie en variant 2 met een hellingbaan. Dit heeft inzicht gegeven in onder andere de bodemgesteldheid, stand van het grondwater en een kostenraming. Uit de raming blijkt dat beide varianten de in het raadsbesluit vastgestelde gemaximeerde bijdrage van € 300.000 overschrijden.

Vanwege de hogere kosten voor variant 2 is gekozen voor een verdere planuitwerking van variant 1. De Gemeente en ProRail hebben in het kader van de studiefase en contractvoorbereiding van het Werk in maart 2021 een overeenkomst gesloten voor het projectplan planuitwerking van variant 1 met trapconstructie en fietsgoot. In november 2021 heeft de gemeente de uitkomsten van de planuitwerking voor variant 1 van ProRail ontvangen in de vorm van een ontwerpdocument. Dit geeft zicht in onder andere het ontwerp, de planning en een nauwkeurige raming. Bij het raadsbesluit van december 2020 is besloten dat op basis van de uitgewerkte quick scan een definitief besluit zal worden genomen.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de onderzochte varianten in de quick scan en de planuitwerking voor variant 1.
2. Definitief af te zien van realisatie een tunnel onder de Greversweg.

Relatie met (huidig) beleid

Dit voorstel heeft betrekking op de realisatieovereenkomst voor het saneren van alle onbeveiligde spoorwegovergangen.

Beoogd(e) effect(en)

Inmiddels zijn alle NABO's rond Winterswijk gesaneerd of beveiligd. Dit voorstel voorziet in een definitief besluit over het al dan niet realiseren van een tunnel Greversweg.

Argumenten

Ad 1.

De gestelde randvoorwaarden bij het ontwerp van de tunnel zijn dat de tunnel toegankelijk moet zijn voor voetgangers en fietsers met de fiets aan de hand en de onderdoorgang dient sociaal veilig te zijn. De quick scan heeft geen bijzonderheden opgeleverd in de zin van leidingen die in de weg zitten of andere belemmeringen. Desondanks valt de eerste raming van de kosten uit de quick scan (prijsspeil januari 2021) voor beide varianten fors hoger uit dan de met ProRail besproken kosten van maximaal €1,2 miljoen. Namelijk een afgrond gemiddelde waarde van €1.6 miljoen voor variant 1 en €2 miljoen voor variant 2. Voor Variant 1 is met de verdere planuitwerking een nieuwe raming opgesteld en zijn de onderhoudskosten bepaald. Met de geraamde investeringskosten (reële kosten) van afgerond €1,7 miljoen (prijsspeil november 2021) voor variant 1 betekent dat de raming van de planuitwerking hoger uitvalt dan eerder genoemd in de raming van de quick scan van €1.6 miljoen. Voor de raming is gebruik gemaakt van de SSK-methodiek. Dit geeft een compleet en duidelijk beeld van alles wat bij de realisatie van de tunnel is ingrepen. Daarbij gaat het dus niet alleen om de fysieke tunnel maar ook bijvoorbeeld de kosten voor een treinvrije periode.

Het projectplan beschrijft de uitwerking van variant 1. Dit wil zeggen de meest simpele variant, een ongelijkvloerse verbinding voor voetgangers en fietsers met de fiets aan de hand via een steile fietsgoot. De planuitwerking geeft een gedetailleerder beeld van het ontwerp van de voetgangerstunnel en een raming van de verwachte (onderhouds-) kosten. Deze zijn opgenomen in de financiële paragraaf.

Ad 2.

Op basis van de nu voorliggende raming blijkt opnieuw dat de kosten met €550.000 voor de gemeente hoger uitvallen dan de € 300.000 die door de raad als maximum is gesteld. Zie ook het rekenvoorbeeld in de financiële paragraaf. Bij de planuitwerking is bovendien uitgegaan van de goedkoopste tunnelvariant (een voetgangerstunnel met een fietsgoot) met prijspeil 2021, de verwachte realisatie is in juni-september 2023. De afweging dient nu gemaakt te worden in welke mate de meerkosten in verhouding zijn met het te realiseren resultaat, namelijk het op deze plaats mogelijk maken van een passage van het spoor voor een bepaalde groep gebruikers. Uit eerdere metingen is naar voren gekomen dat gemiddeld ca 30 personen per dag deze passage gebruiken. Naar ons oordeel staat dit -beperkte- gebruik niet in verhouding tot de totale kosten zoals die nu zijn berekend, d.w.z. de in te zetten publieke middelen, om deze passage van het spoor mogelijk te maken. Wij adviseren u derhalve af te zien van realisatie van een tunnel onder het spoor Greversweg.

Financiële aspecten/risico's

Investeringskosten voetgangerstunnel:

In het raadsvoorstel in december 2020 heeft het college aangegeven de totale bijdrage aan de tunnel ad € 300.000 te dekken binnen programma 3.

Voor de realisatie van de voetgangerstunnel zijn de geraamde investeringskosten op basis van de planuitwerking (november 2021) € 1.705.000 ex BTW met een bandbreedte van € 1.447.000 tot € 1.961.000 (prijsspeil 2021). Volgens de afgesproken verdeelsleutel komt hiervan 50% voor rekening van ProRail en 50% voor de gemeente. De provincie heeft toegezegd maximaal € 300.000 te willen co-financieren, waardoor de gemeentelijke bijdrage neerkomt op $(€ 1.7 \text{ miljoen} : 2) - € 300.000 = € 550.000$. Dit is bijna het dubbele van het maximum bedrag dat uw gemeenteraad in december 2020 als kader heeft meegegeven.

De huidige prijsontwikkeling van bepaalde materialen, zoals staal en beton zijn zeer sterk gestegen afgelopen half jaar (2e helft 2021). De raming heeft prijspeil 2021. Indien het project in een ander jaar wordt uitgevoerd, kan als gevolg van indexering het prijsniveau hoger of lager liggen. In de raming is hier geen rekening mee gehouden.

Beheer en onderhoudskosten:

Door het plaatsen van een tunnel worden er extra kosten gemaakt ten gevolge van constructief onderhoud van de tunnel ten bate van het spoor en het spoor zelf. De door ProRail hiervoor geraamde beheer en onderhoudskosten bedragen:

- De eerste 3 jaar na oplevering € 5.191 per jaar
- Vanaf jaar 4 en verder € 2.924 per jaar
- Afkoopsom tot 10 jaar € 36.000
- Eenmalige afkoopsom onderhoud € 71.785

Bovengenoemde kosten worden voor 50% door ProRail gedragen en voor 50% door de gemeente. Stel de gemeente kiest ervoor om het onderhoud eenmalig af te kopen, dan komt dit uit op 50% van € 71.785 dat is afgrond € 36.000.

Daarnaast is er nog regulier onderhoud van toe-leidende wegen en de niet-dragende delen van de tunnel zelf. Daaronder vallen tunnelwanden, de trap, verlichting, (afschrijving) pomp, etc. De inschatting is dat dit uitkomt op circa €2500 aan jaarlijks terugkerende kosten voor de Gemeente.

Indien uw raad alsnog besluit tot uitvoering van de tunnel zal zij het bedrag van € 300.000 zoals besloten in december 2020 omhoog bij moeten stellen met naar verwachting € 252.500 (op basis van de kostenraming van november 2021). De totale verwachte bijdrage van de gemeente zal dan uitkomen op ruim € 550.000. Dit is nog exclusief de te verwachten beheer en onderhoudskosten zoals hierboven genoemd. Deze door de gemeente nog niet begrote kosten voor de tunnel worden - in geval van realisatie van de tunnel- in de begroting 2023 opgenomen.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving

Het al dan niet daadwerkelijk realiseren van de tunnel heeft geen gevolgen voor het onttrekkingsbesluit d.d.17 december 2020. Dat raadsbesluit staat in rechte vast. Het onttrekkingsbesluit is een rechtmatig besluit.

Aspecten van duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie/betrokkenenparagraaf

ProRail: uitvoerende partij en beheerder spoorweginfra. Om het aantal incidenten op niet beveiligde overwegen te verminderen heeft ProRail in opdracht van het ministerie het programma 'Sanering NABO's' opgestart. In dit programma is het aantal openbare NABO's gereduceerd tot nul in 2021. Aanvullend heeft ProRail de mogelijkheden voor een tunnel op locatie Greversweg onderzocht.

Omwonenden: uit gesprekken met een omwonende is belang van de overgang gebleken i.v.m. grond aan weerszijden. Deze omwonende is akkoord met afsluiting Greversweg met als voorwaarde dat er een tunnel komt.

Alle omwonenden zijn op 4 januari 2022 per brief geïnformeerd over voorliggend voorstel.

Wandelnet: Het gebied rondom de spoorlijn heeft recreatieve waarde. De overweg voorziet erin dat recreanten zich door het gebied kunnen verplaatsen zonder van grotere wegen gebruik te maken. Wandelnet is op 4 januari 2022 telefonisch geïnformeerd over voorliggend voorstel.

Vervolgprocedure/evaluatie

Wanneer uw raad conform voorstel besluit, is dit dossier afgesloten.

Winterswijk, 4 januari 2022

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

De secretaris,

G.W. Goedmakers

de burgemeester,

B.J.J. Bengevoord